

वर्मिक n. nom. abstr. von वर्मिक gaṇa पुरोहितादि zu P. 5, 1, 128.
वर्मिणा (von वर्मिन्) n. eine Menge gepanzerter Männer Svāmin zu AK. 3, 3, 43 nach ÇKDr.

वर्मुच् (वार + 2. मुच्) m. Wolke Çabdar. im ÇKDr. Bhāg. P. 10, 24, 9.
1. वार्य (von 1. वर) 1) adj. zurückzuhalten, aufzuhalten: नास्मि वार्या MBh. 5, 7375. 14, 2442. राजा भृत्यैर्वार्यः Spr. 2912. श्रवार्यः सर्वकार्येषु गमने केनचित् HARIV. 15067. कृतास्त इवावार्यः शरः R. 6, 92, 57. श्रवार्ये चक्रम् HARIV. 10803. श्रवार्यवेग R. 3, 33, 45. श्रवार्यवीर्य Spr. 609. श्रवार्य मूर्यश्मिभिस्तमः 371 (II). — 2) m. Wall (nach dem Comm.) R. 1, 70, 3. — Vgl. डुवार्य, निवार्य.

2. वार्य (von 2. वर) P. 6, 1, 214. adj. 1) zu wählen: सविज्ञः P. 3, 1, 101, Schol. — 2) kostbar, werth; n. Kostbarkeit, Gut, Schatz Naigh. 4, 2. Nir. 3, 1. वसु RV. 8, 43, 33. 10, 45, 11. श्रेष्ठं नो धेहि वार्यम् 3, 21, 2. व्यूर्ध्वती दाशुषे वार्याणि (उषाः) 5, 80, 6. des Savitar 1, 24, 2. 4, 53, 1. 5, 48, 5. श्रद्धाया दयते वार्याणि 49, 3. 6, 30, 8. 7, 17, 5. 42, 4. 1, 5, 2. 81, 9. कृस्ते विश्वेदेवता वार्याणि 114, 5. तद्वायं वृणीमहे वरिष्ठं गोप्यत्यम् 8, 23, 13. 44, 18. दानाय वार्याणाम् 60, 11. 9, 63, 30. परिप्रीता पन्यसा वार्याणि 10, 27, 12. 133, 2. वार्यवृत् st. वर्य° anderer Texte Kāṭh. 23, 8. 24, 7. 27, 3. 4. 8 (Ind. St. 5, 343).

3. वार्य (von 1. वारि) adj. aquaticus ÇKDr.
वार्ययन (वारि + श्र) n. Wasserbehälter, Teich u. s. w. (= जलाशय Comm.) Bhāg. P. 12, 2, 6.

वार्यामलक (वारि + श्रा°) m. eine bes. am Wasser wachsende Myrobalane R. 1, 70, 3, v. l. im Comm. der Bomb. Ausg.

वार्युद्भव 1) adj. im Wasser entstehend, — wachsend. — 2) n. Lotusblüthe Dhanañjaya im ÇKDr.

वार्युपजीविन् adj. vom Wasser seinen Unterhalt habend; m. Wasserträger, Fischer u. s. w. Varāh. Brh. S. 5, 42.

वार्योक्तम् 1) adj. im Wasser lebend. — 2) wohl f. (vgl. जलौक्तम्) Blutegel M. 7, 129. Suçr. 2, 275, 4.

वार्याणि (!) m. das Meer ÇKDr. nach einem Purāṇa.

वार्वट s. वार्वट.

वार्वणा f. = वर्वणा Çabdar. im ÇKDr.

वार्वती f. Fluss Naigh. 1, 13, v. l. für पार्वती.

वार्वर (वार्वर) adj. im Lande der Barbaren geboren gaṇa तत्तशिलादि zu P. 4, 3, 93.

वार्वरक (वार्वरक) adj. von वार्वर (वार्वर) gaṇa धूमादि zu P. 4, 2, 127.

वार्ष (von वर्ष) n. N. eines Sāman Ind. St. 3, 235, b. Pañśāv. Br. 13, 3, 11. fg.

1. वार्ष (von वर्षा) adj. (f. ३) zur Regenzeit gehörig u. s. w. VS. 13, 56.

2. वार्ष (von वर्ष) 1) adj.: देवानां वार्षाणामार्ष्यम् N. eines Sāman, = इन्द्रस्य वर्षकम् Ind. St. 3, 208, b. — 2) n. a) nom. abstr. von वर्ष gaṇa पृथ्वादि zu P. 5, 1, 122. — b) N. eines Sāman Ind. St. 3, 235, b.

वार्षक n. N. eines der zehn Theile, in welche Sudjuma die Erde theilte, Vahni-P., Śāgarōpākṣhāna nach ÇKDr.

वार्षगण (von वर्षगण) m. patron. des Asita Çat. Br. 14, 9, 4, 33. वार्षगणौ die Nachkommen des Vārshagaṇa gaṇa कण्वादि zu P. 4, 2, 111.

वार्षगणोपुत्र m. N. pr. eines Lehrers Çat. Br. 14, 9, 4, 31.

वार्षगण्य m. patron. von वर्षगण gaṇa गर्गादि zu P. 4, 1, 105. Līṭṭ.

10, 9, 10. SV. Gāna Tüb. Hdschr. Nidānas. 2, 9, 6, 7. Ind. St. 4, 372. MBh. 12, 11782. Verz. d. Oxf. H. 237, b, No. 370.

वार्षद adj. von वर्षद v. l. im gaṇa उत्सादि zu P. 4, 1, 86 nach Uśśval. zu Uśśadis. 5, 21.

वार्षदेश adj. von वर्षदेश v. l. für पृषदश im gaṇa उत्सादि zu P. 4, 1, 86 nach Uśśval. zu Uśśadis. 5, 21. aus Katzenhaar verfertigt (nach Nilak.) : प्रावार MBh. 2, 1823.

वार्षपर्वणी (von वर्षपर्वन्) f. patron. der Çarmishthā MBu. 1, 3310. HARIV. 1604. Bhāg. P. 9, 18, 33.

वार्षभ (von वर्षभ) adj. dem Stiere eigen: आसन Verz. d. Oxf. H. 11, a, N. 1 (चार्षभ die Hdschr., die Correctur von Aufrecht).

वार्षभाणवी (von वर्षभाणु) f. patron. der Rādhā Pādmottarakh. 67 nach ÇKDr.

वार्षल (von वर्षल) 1) adj. einem Çūdra eigen: कर्मन् Nārada bei Kull. zu M. 7, 2. — 2) n. die Beschäftigung —, der Stand eines Çūdra gaṇa पुवादि zu P. 5, 1, 130.

वार्षलि (von वर्षली) f. der Sohn eines Çūdra-Weibes gaṇa बाह्वादि zu P. 4, 1, 96.

वार्षशतिक (von वर्ष + शत) adj. hundertjährig P. 5, 1, 58, Vārtt. 3, Schol.

वार्षसहस्रिक (von वर्ष + सहस्र) adj. tausendjährig ebend.

वार्षाकप adj. von वर्षाकपि Ait. Br. 6, 32. Pañśāv. Br. 20, 9, 2.

वार्षागिर (von वर्षागिर) m. patron. des Ambarisha, R̥grāçva. Bhajamāna, Sahadeva und Surādhas RV. Anukr. pl. RV. 1, 100, 17.

वार्षायणि m. patron. von वर्ष gaṇa तिकादि zu P. 4, 1, 154. — Vgl. वार्षायणि.

वार्षाकृ n. N. eines Sāman Çat. Br. 14, 3, 1, 26. Ind. St. 3, 235, b. वार्षाकृग्य und वार्षाकृतात् n. desgl. ebend.

वार्षिक ved. und वार्षिक in der klass. Spr. (von वर्षा, वर्ष) P. 4, 3, 18. fg. 1) adj. f. (३) pluvialis, zur Regenzeit gehörig u. s. w. H. an. 3, 96.

Mrd. k. 156. श्रापः Regenwasser AV. 1, 6, 4. तक्नम् 5, 22, 13. स्रुतु VS. 14, 15. Çat. Br. 10, 2, 5, 11. मासौ Ait. Br. 4, 26. TS. 7, 5, 1, 2. 14, 1. Āçv. Çr. 4, 12, 1. Grh. 3, 5, 19. Çat. Br. 5, 5, 2, 4. नड AV. 4, 19, 1. Weber, G̃jot. 113. वार्षिकाश्चतुरो मासान् Spr. 2781. 4037. MBh. 1, 2313. 13, 5657. HARIV. 4006. R. Gorr. 1, 1, 73. 4, 25, 12. 6, 108, 25. Bhāg. P. 10, 58, 12. मासौ HARIV. 3787. निदाघवार्षिको मासौ MBh. 7, 1311. रात्रि R. 7, 66, 13. जीमून् MBh. 3, 15732. 4, 2025. धनुम् Ragh. 4, 16. स्रुत 12, 25. चक्र HARIV. 2844. वमिवाज्ञातवसति चन्द्रे वसति वार्षिकीम् 3371. लिङ्ग Suçr. 1, 21.

6. वासम् P. 4, 3, 18, Schol. वार्षिकी und वार्षिकोद्का नदी ein Fluss.

der nur während der Regenzeit Wasser hat, MBu. 5, 7363. 7368. sich auf die Regenzeit verstehend, sich mit der Bestimmung derselben abgehend gaṇa वसन्तादि zu P. 4, 2, 63. — b) auf ein Jahr ausreichend: अत्र Jāñ. 1, 124. भिन्ना MBu. 12, 6296. संचय 8892. 13, 4464. ein Jahr während Mār. P. 69, 58. jährlich: वार Abgabe, Tribut HARIV. 4209. Bhāg. P. 10, 5, 31. यात्रा Verz. d. Oxf. H. 70, b, 13. मरूपता 103, a, 14. Mār. P. 92, 11. सर्ववार्षिकपर्वम् Bhāg. P. 11, 11, 37. Häufig in comp. mit einem Zahlworte, so und so viele Jahre während, — alt, — ausreichend, —

jährig P. 5, 1, 88. 7, 3, 16. त्रि° Pañśāt. 167, 2. पञ्च° Āpast. beim Schol.

zu Kāṭh. Çr. 341, 6. MBh. 13, 3587. सप्त° Pañśāt. 167, 2. दश° R. 4, 48,